

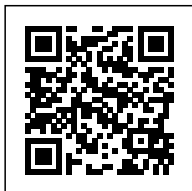

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VI. volební období

628/0

Návrh poslanců Jana Klána, Květy Matušovské, Gabriely Hubáčkové, Marie Rusové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zástupce předkladatele: Klán J. a další
Doručeno poslancům: 14. března 2012 v 10:27

ZÁKON

ze dne 2012

kterým se mění zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Čl. I

Změna zákona o volbách do zastupitelstev obcí

Zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 230/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 283/2005 Sb. a zákona č. 320/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 17 odst. 3 druhé větě se slova „datum narození“ nahrazují slovy „rodné číslo“.
2. V § 55 odst. 2 písm. b) se slovo „dnem“ nahrazuje slovem „okamžikem“.
3. V § 56 odst. 1 se za slovo „dnem“ vkládá slovo „bezprostředně“.
4. Na konci textu § 70 se doplňuje věta
„Do okrskové volební komise pak může být delegován za jejího člena i člen postupem podle zákona o volbách do Parlamentu České republiky.“.

ČÁST DRUHÁ

Čl. II

Změna zákona o volbách do zastupitelstev krajů

V zákoně č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 37/2002 Sb., zákona č. 230/2002 Sb., a zákona č. 320/2009 Sb., se v § 64 za větu první doplňuje nová věta „Do okrskové volební komise pak může být delegován za jejího člena i člen postupem podle zákona o volbách do Parlamentu České republiky.“.

ČÁST TŘETÍ

Čl. III

Změna zákona o volbách do Evropského parlamentu

V zákoně č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2009 Sb., se v § 18 odst. 4 druhé větě slova „datum narození“ nahrazují slovy „rodné číslo“.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. IV

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu

Volební zákony, zákon o volbách do Parlamentu České republiky (247/1995 Sb.), zákon o volbách do Evropského parlamentu (62/2003 Sb.), zákon o volbách do zastupitelstev krajů (130/2000 Sb.) a zákon o volbách do zastupitelstev obcí (491/2001 Sb.), mimo jiné, upravují problematiku delegování členů okrskových volebních komisí a náhradníků. Ti jsou delegováni formou doručení jejich seznamu starostovi, přičemž je stanoveno, co seznam musí obsahovat. Mimo jiné je to u navrhovaného člena též datum narození, popřípadě jeho rodné číslo. V tomto případě jsou citované zákony nejednotné, pokud jde o povinně uváděné údaje v seznamech delegovaných členů volebních komisí, když zákonem o volbách do zastupitelstev obcí a zákonem o volbách do Evropského parlamentu je povinností uvádět u delegovaného člena datum narození, zatímco zákonem o volbách do Parlamentu České republiky a zákonem o volbách do zastupitelstev krajů je povinností uvádět rodné číslo.

Další nejednotnost je spatřována v případě zániku mandátu člena zastupitelstva obce oproti zániku mandátu člena zastupitelstva kraje a to v návaznosti na případy, kdy se členové zastupitelstev sami vzdají výkonu funkce člena zastupitelstva. Zatímco v případě člena zastupitelstva kraje končí mandát okamžikem kdy se vzdá výkonu funkce člena zastupitelstva, v případě člena zastupitelstva obce zaniká mandát dnem, kdy se vzdá výkonu funkce člena zastupitelstva, tedy až uplynutím dne, kdy tak učinil. To v praxi vyvolává aplikační problém, spočívající v konečném důsledku v tom, že přestože se člen zastupitelstva obce vzdá výkonu své funkce, je stále považován za člena zastupitelstva s veškerými právy a povinnostmi, to na jedné straně, na straně druhé vzdá-li se člen zastupitelstva obce výkonu funkce člena zastupitelstva, není již považován za člena zastupitelstva obce. Ani výkladová praxe v tomto případě není jednotná. Aby se tedy odstranil tento problém, je navrhováno sjednocení terminologie tak, aby v okamžiku vzdání se funkce člena zastupitelstva obce skončil zároveň i jeho mandát, tedy sjednocení se zákonem o volbách do zastupitelstev kraje.

Konají-li se volby do zastupitelstev obcí nebo zastupitelstev krajů společně s volbami do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu Parlamentu České republiky, plní povinnost okrskové volební komise sestavená z členů delegovaných pro volby do zastupitelstev obcí nebo krajů. V takovém případě však politická strana a politické hnutí, která nemá sestavenou kandidátku do obecního nebo krajského zastupitelstva, ale má postavenou kandidátku do Parlamentu České republiky (např. Senátu), nemůže delegovat své zástupce do okrskové volební komise a tedy své zástupce v komisi nemá. Proto je navrhováno, aby i tato politická strana mohla delegovat své zástupce do volební komise.

Cílem předloženého návrhu je odstranění výše popsaných problémů. Svým obsahem je pouze legislativně technického charakteru a po věcné stránce nijak zásadním způsobem nezasahuje do koncepce volebních zákonů.

Dopady návrhu na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Navrhovaný zákon nemá žádné dopady do státního rozpočtu, ani do rozpočtů samosprávných celků.

Soulad s ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR

Navrhovaná změna není v rozporu s ústavním pořádkem, ani neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána.

Soulad s právem Evropských společenství

Navrhovaná změna není v rozporu s právními akty Evropských společenství.

Zvláštní část

K čl. I, II a III

Dochází ke sjednocení terminologie pokud jde o povinné údaje uváděné v seznamech delegovaných členů volebních komisí tak, aby se vedle ostatních údajů, které jsou ve všech volebních zákonech shodné, bylo také shodně uváděno rodné číslo. Tím je odstraněna nejednotnost spočívající v tom, že jeden zákon požaduje uvedení data narození, zatímco druhý požaduje uvedení rodného čísla u delegovaného člena volební komise.

Odstraňuje se i nejednotnost v úpravě zániku mandátu člena zastupitelstva v případě, kdy se tento vzdá výkonu funkce člena zastupitelstva. Zánik mandátu člena zastupitelstva obce se dává do shody se zánikem mandátu člena zastupitelstva kraje, tedy že mandát člena zastupitelstva obce zanikne okamžikem kdy se vzdá výkonu funkce člena zastupitelstva a nikoli až uplynutím dne kdy tak učiní, jak je tomu doposud.

Umožňuje se, aby politická strana nebo politické hnutí, konají-li se volby do zastupitelstev obcí nebo zastupitelstev krajů společně s volbami do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu Parlamentu České republiky, která nemá sestavenou kandidátku do obecního nebo krajského zastupitelstva, ale má postavenou kandidátku do Parlamentu České republiky (např. Senátu), mohla delegovat své zástupce do okrskové volební komise. Dosud to není možné.

K čl. II

Účinnost zákona byla stanovena s ohledem na to, že pro uplatnění navrhované změny v praxi není nutná žádná legisvagance.

V Praze dne 29.2. 2012

Předkladatelé

Jan Klán, v.r.

Květa Matušovská, v.r.

Gabriela Hubáčková, v.r.

Marie Rusová, v.r.

Vojtěch Adam, v.r.

Zuzka Bebarová Rujbrová, v.r.

Petr Braný, v.r.

Alexander Černý, v.r.

Jiří Dolejš, v.r.
Vojtěch Filip, v.r.
Miroslav Grebeníček, v.r.
Stanislav Grospič, v.r.
Milada Halíková, v.r.
Pavel Hojda, v.r.
Kateřina Konečná, v.r.
Vladimír Koníček, v.r.
Pavel Kováčik, v.r.
Ivana Levá, v.r.
Soňa Marková, v.r.
Marie Nedvědová, v.r.
Josef Nekl, v.r.
Miroslav Opálka, v.r.
Marta Semelová, v.r.
Josef Šenfeld, v.r.
Karel Šidlo, v.r.
Miloslava Vostrá, v.r.

Platné znění části zákona s vyznačením navrhovaných změn

491/2001 Sb.

ZÁKON

ze dne 6. prosince 2001

o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

§ 16

Okrsková volební komise

Okrsková volební komise

- a) dbá o pořádek ve volební místnosti,
- b) zajišťuje a dozírá na průběh hlasování,
- c) sčítá hlasy a vyhotovuje zápis o průběhu a výsledku hlasování,
- d) odevzdává volební dokumentaci do úschovy obecnímu úřadu s výjimkou jednoho stejnopisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování.

§ 17

(1) Členem okrskové volební komise může být státní občan České republiky a státní občan jiného státu, jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, je přihlášen k trvalému pobytu v obci na území České republiky a

- a) který alespoň v den složení slibu dosáhl věku nejméně 18 let,
- b) u něhož nenastala překážka výkonu volebního práva, a
- c) který není kandidátem pro volby do zastupitelstva obce, pro které je okrsková volební komise vytvořena.

(2) Každá volební strana (§ 20 odst. 1), jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 písm. d), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod stanovený počet v průběhu voleb do zastupitelstva obce a nejsou-li náhradníci z týchž volebních stran, jejichž zástupcům zaniklo členství, jmenuje starosta na neobsazená místa další členy komise.

(3) Delegováním členů a náhradníků podle odstavce 2 věty první se rozumí doručení jejich seznamu starostovi. Seznam musí obsahovat jméno a příjmení, ~~datum narození~~ **rodné číslo** a místo, kde je člen, popřípadě náhradník přihlášen k trvalému pobytu, a podpis zmocněnce volební strany; tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát, podpis tohoto kandidáta. Dále může obsahovat i údaj, do které okrskové volební komise mají být delegováni členové a náhradníci zařazeni; pokud tento údaj chybí, zařadí je do okrskových volebních komisí starosta.

(4) Členství v okrskové volební komisi vzniká složením slibu tohoto znění: "Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky." Slib skládá delegovaný zástupce tak, že se podepíše pod písemné znění slibu.

(5) Členství v okrskové volební komisi zaniká

- a) dnem ukončení činnosti okrskové volební komise (§ 52),
- b) úmrtím,
- c) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné prohlášení o vzdání se funkce člena okrskové volební komise; toto písemné prohlášení nelze vzít zpět,
- d) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné odvolání člena okrskové volební komise tím, kdo jej delegoval nebo jmenoval, nebo
- e) ve dny voleb, trvá-li nepřítomnost člena okrskové volební komise ve volební místnosti bez souhlasu komise déle než 3 hodiny.

(6) Zapisovatel, kterým může být pouze státní občan České republiky, je členem okrskové volební komise s hlasem poradním, při hlasování se do počtu členů okrskové volební komise nezapočítává. Zapisovatel může okrskové volební komisi předkládat návrhy, pořizuje zápisy z jednání komise. Zapisovatel skládá slib ve znění a způsobem uvedeným v odstavci 4. Je jmenován starostou nejpozději 20 dnů před prvním zasedáním okrskové volební komise. Přestane-li zapisovatel vykonávat svoji funkci, musí být neprodleně jmenován nový zapisovatel.

§ 55

Vznik a zánik mandátu

(1) Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Mandát zaniká

- a) odmítnutím slibu člena zastupitelstva obce nebo složením slibu s výhradou,
- b) ~~dnem~~ **okamžikem**, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát; ~~dnem~~ **okamžikem**, kdy starosta nebo primátor a v hlavním městě Praze primátor hlavního města Prahy nebo starosta městské části podá rezignaci na zasedání zastupitelstva obce; rezignaci nelze vzít zpět,
- c) úmrtím člena zastupitelstva obce,
- d) dnem voleb do zastupitelstva obce,
- e) dnem sloučení obcí nebo připojení obce k jiné obci.²⁸⁾

(3) Kromě případů uvedených v odstavci 2 zaniká mandát člena zastupitelstva obce, vysloví-li to příslušné zastupitelstvo, z důvodů

- a) pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byl člen zastupitelstva obce odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody,
- b) že člen zastupitelstva obce přestal být volitelný (§ 5),
- c) neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2.

(4) Nevysloví-li zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání zánik mandátu podle odstavce 3, ředitel krajského úřadu požádá o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva, které se uskuteční nejpozději do 21 dnů od doručení této žádosti. Není-li zániku mandátu dosaženo, zaniká mandát člena zastupitelstva obce, vysloví-li to ředitel krajského úřadu.

(5) Úkoly ředitele krajského úřadu podle odstavce 4 plní u Zastupitelstva hlavního města Prahy ministr vnitra.

(6) V případě neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2, která nastane dnem zvolení členem zastupitelstva obce, nevysloví příslušné zastupitelstvo zánik mandátu na ustavujícím zasedání, ale umožní takto zvolenému členu zastupitelstva obce, aby do 3 dnů po ustavujícím zasedání učinil právní úkon směřující ke skončení pracovního poměru. Pokud člen zastupitelstva obce nepředloží do 3 měsíců po ustavujícím zasedání příslušnému starostovi nebo primátorovi doklad o tom, že důvod neslučitelnosti funkcí pominul, postupuje

zastupitelstvo obce podle odstavců 3 a 4.

(7) Usnesení zastupitelstva obce podle odstavce 3 nebo rozhodnutí ředitele krajského úřadu podle odstavce 4 anebo rozhodnutí ministra vnitra se neprodleně zašle tomu, kdo je proti takovému usnesení nebo rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu podle § 59 odst. 3. Současně se toto usnesení nebo rozhodnutí vyvěsí na úřední desce příslušného obecního úřadu. Za doručené se usnesení nebo rozhodnutí považuje sedmým dnem ode dne vyvěšení.

(8) Mandát člena zastupitelstva obce podle odstavců 3 a 4 zaniká dnem, kdy marně uplynula lhůta pro podání návrhu soudu podle § 59 odst. 3, nebo dnem právní moci rozhodnutí soudu, kterým nebylo usnesení nebo rozhodnutí podle odstavce 7 zrušeno.

§ 56

Nastupování náhradníků

(1) Uprázdní-li se mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí podle § 45 odst. 5, a to dnem **bezprostředně** následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu.

(2) Takto nastoupenému členu zastupitelstva obce předá rada obce, města, městské části nebo městského obvodu anebo rada hlavního města Prahy, a není-li zřízena, zastupitelstvo obce do 15 dnů poté, co se mandát uprázdní, osvědčení o tom, že se stal členem zastupitelstva obce a kterým dnem se jím stal. V případě neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2 postupuje zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání podle § 55 odst. 6 obdobně.

(3) Není-li náhradník, zůstane mandát uprázdněn do konce funkčního období zastupitelstva obce.

§ 70

Konají-li se volby do zastupitelstev obcí společně s volbami do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu, plní okrskové volební komise zřízené podle tohoto zákona úkoly okrskových volebních komisí i pro volby do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu. **Do okrskové volební komise pak může být delegován za jejího člena i člen postupem podle zákona o volbách do Parlamentu České republiky.**

130/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 12. dubna 2000

o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů

§ 64

Konají-li se volby do zastupitelstev krajů společně v tytéž dny s volbami do Poslanecké sněmovny nebo do Senátu Parlamentu České republiky anebo s volbami do zastupitelstev v obcích, plní okrskové volební komise zřízené podle tohoto zákona i úkoly okrskových volebních komisí pro tyto další volby. **Do okrskové volební komise pak může být delegován za jejího člena i člen postupem podle zákona o volbách do Parlamentu České republiky.** V hlavním městě Praze se okrskové volební komise zřizují podle zvláštních zákonů.

ZÁKON

ze dne 18. února 2003

o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů

Okrsková volební komise

§ 18

(1) Okrsková volební komise

- a) dbá o pořádek ve volební místnosti,
- b) zajišťuje hlasování a dozírá na jeho průběh,
- c) sčítá hlasy a vyhotovuje zápis o průběhu a výsledku hlasování,
- d) odevzdá volební dokumentaci do úschovy obecnímu úřadu, s výjimkou 1 vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování (§ 45 odst. 1).

(2) Členem okrskové volební komise může být občan České republiky nebo občan jiného členského státu,

- a) u něhož nenastala překážka výkonu volebního práva podle § 5 odst. 2,
- b) který není kandidátem pro volby do Evropského parlamentu, a
- c) který alespoň v den složení slibu dosáhl věku 18 let.

(3) Politická strana, politické hnutí a koalice, jejíž kandidátní listina pro volbu do Evropského parlamentu byla zaregistrována, může delegovat nejpozději 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 16 písm. c), jmenuje před jejím prvním zasedáním členy na neobsazená místa starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod stanovený počet v průběhu voleb do Evropského parlamentu a nejsou-li náhradníci podle věty první, jmenuje starosta na neobsazená místa další členy komise.

(4) Delegováním členů a náhradníků podle odstavce 3 se rozumí doručení jejich seznamu starostovi. Seznam musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení, ~~datum narození~~ **rodné číslo** a místo trvalého pobytu nebo místo pobytu podle zvláštního právního předpisu²⁾ (dále jen "místo pobytu") člena, popřípadě náhradníka, a podpis zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice, popřípadě osob, které jsou k tomuto úkonu zmocněncem písemně pověřeny a které kopii tohoto písemného pověření k seznamu přiloží. Dále může obsahovat i údaj, do které okrskové volební komise mají být delegováni členové a náhradníci zařazeni; pokud tento údaj chybí, zařadí je do okrskových volebních komisí starosta.

(5) Členství v okrskové volební komisi vzniká složením slibu tohoto znění: "Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci člena okrskové volební komise a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky." Slib skládá delegovaný nebo jmenovaný zástupce tak, že se podepíše pod písemné znění slibu; tím se zároveň ujímá své funkce. Skládá-li slib občan jiného členského státu, musí ke svému podpisu ještě připojit vlastnoručně napsanou větu tohoto znění: "Prohlašuji, že rozumím textu, který podepisuji."

(6) Členství v okrskové volební komisi zaniká

- a) dnem ukončení činnosti okrskové volební komise (§ 50),
- b) úmrtím,
- c) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné prohlášení o vzdání se funkce člena okrskové volební komise; toto písemné prohlášení nelze vzít zpět,

- d) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné odvolání člena okrskové volební komise tím, kdo jej delegoval,
- e) pozbytím státního občanství České republiky nebo občanství jiného členského státu,
- f) ve dnech voleb, nevykonává-li člen okrskové volební komise svoji funkci a jeho nepřítomnost trvá déle než 3 hodiny.

(7) Zapisovatel je jmenován starostou nejpozději 20 dnů před prvním zasedáním okrskové volební komise. Zapisovatel je členem okrskové volební komise s hlasem poradním, při hlasování se do počtu členů okrskové volební komise nezapočítává. Zapisovatel může okrskové volební komisi předkládat návrhy a pořizuje zápis z jednání komise. Zapisovatel skládá slib ve znění a způsobem uvedeným v odstavci 5. Starosta odvolá zapisovatele, který přestane vykonávat svoji funkci nebo ji nevykonává řádně, a na jeho místo neprodleně jmenuje nového zapisovatele. Zapisovatelem může být jmenován občan České republiky nebo občan cizího státu; občan cizího státu může být jmenován zapisovatelem jen za předpokladu, že je úředníkem územního samosprávného celku v České republice podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾